

Svar på revisionsrapport "Nära vårdorganisation"

Regionens revisorer har i brev den 29 mars 2023 bett om hälso- och sjukvårdsnämndens kommentarer och synpunkter på revisionsrapporten "Nära vård organisation". Syftet med granskningen är att bedöma om närsjukvårdsorganisationen har införts i enlighet med beslut, syften och mål.

Den nya hälso- och sjukvårdsorganisationen infördes för drygt två år sedan. Tidpunkten för revisorernas initiativ får anses som välavvägt, enligt nämndens uppfattning. Tidsperioden medger att utfall och konsekvenser kan bedömas närmare. Nämnden noterar med tillfredsställelse att revisionsrapporten i flera avseenden kommer till slutsatsen att implementeringen genomförts som planerat och i enlighet med de utgångspunkter som låg till grund för beslutet om organisationsförändring.

Nämnden uppfattar att mandat, ansvar och mål har fastställts och följts upp ett ändamålsenligt sätt. Åtgärder har också vidtagits för att syftet med organisationen ska kunna uppnås. I detta sammanhang är nämnden sedan tidigare medveten om att åtgärder och aktiviteter har lett till att fastställda mål delvis har uppfyllts.

Revisionsrapporten bedömer att kommunikationen internt i organisationen, när det gäller kopplingen till målbilden för 2030, behöver utvecklas. Här delar nämnden denna bedömning. Det kommer krävas ett långsiktigt perspektiv och fortsatta insatser för att tydliggöra sambanden mellan beslut och dokumentation.

Generellt och på en övergripande nivå är det nämndens uppfattningen att revisionsrapporten gör en bra genomgång av nuläge och utvecklingsbehov. Men på en punkt finns det skäl att närmare kommentera rapportens premisser och slutsatser. Det gäller i första hand den redovisade kopplingen mellan utvecklingen av närsjukvårdsorganisationen och Program God och Nära vård i Västernorrland.

Här finns ett samband och intention att arbetet inom programmet ska stödja utvecklingen i hälso- och sjukvårdens förvaltningsorganisation. Men programmet ansvarar inte i någon del för den utveckling som äger rum inom förvaltningsorganisationen. I själva verket är programmets funktion i huvudsak kopplad till det länsgemensamma omställningsarbetet genom stöd till utvecklingsprojekt, förmedlandet av ny kunskap och arbetssätt. Programmet fyller här en mycket viktig funktion. Men målsättningen är, så som programplanen uttrycker, att "verksamheterna själva leder omställningen".

Nämnden ser inga avgörande sakfel i rapporten på denna punkt. Men slutsatser och bedömningar ger ett intryck av att programmet intar en slags särställning som pådrivande kraft för att organisationen ska uppnå sina syften. Detta intryck förstärks av det faktum att av revisionsrapportens fyra huvudrekommendationer (som följer nedan i punktform), är inte mindre än tre tydligt kopplade till programmet.

- Fastställ en tillräcklig rapporterade struktur av programmets arbete för att säkerställa att vidtagna åtgärder är i nivå med vad som krävs för att organisationen ska nå sitt syfte.
- Säkerställ att organisationens syfte tydliggörs i dokumentation och intern kommunikation.
- Säkerställ att Program för God och Nära vård följer fastställd uppföljningsstruktur inklusive rapportering till hälso- och sjukvårdsnämnden.
- Utred behovet av att tillsätta ytterligare resurser till programmet för att

säkerställa fortsatt framdrift i omställningsarbetet.

Sett ur nämndens perspektiv kan denna tyngdpunkt i framställning och rekommendationsgivning diskuteras. Med utgångspunkt i granskningens huvudsyfte - att följa upp implementeringen närsjukvårdsreformen - vore det mer ändamålsenligt att granska förvaltningsorganisationens insatser och uppföljning.

Mot denna bakgrund ser nämnden heller ingen anledning att ta initiativ till att programmet ska förbättra sin rapporterande struktur. Över lag bedömer nämnden att programmet har tydliga försättningar med programplan och direktiv. Detsamma gäller behovet av en tydligare uppföljningsstruktur visavi nämnden. Politisk förankring i det gemensamma arbetet inom programmet, sker inom ramen för den samverkansstruktur som finns för samverkan mellan socialtjänst och hälso- och sjukvård i länet (SocialReKo).

Begreppet närsjukvård rymmer, rent allmänt, många tolkningar och uppfattningar om lämpliga åtgärder. Införandet av den nya organisationen kräver i denna mening en tydlig kommunikation och dialog. Nämnden bedömer, som nämnts ovan, att det finns ett fortsatt behov av att tydliggöra organisationens syfte i den interna kommunikationen.

Men med ett övergripande och långsiktigt perspektiv finns det sammantaget skäl att se positivt på införandet av den nya organisationen.

Under 2021 fokuserade införandet av närsjukvårdsorganisationen på att etablera organisationens struktur, ansvar och rollfördelning. Under 2022 har arbetet inom närsjukvårdsområdena kunna fokusera mer på rutiner, samarbete och samverkan med kommunerna. Av områdenas verksamhetsberättelser framgår att ett flertal konkreta åtgärder både påbörjats och slutförts. Under innevarande år - och framöver - är det centralt att syftet med den nya organisationen fortsätter att realiseras i form av konkreta åtgärder för omställningen mot en nära vård. Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer att vinnlägga sig om en tydlig uppföljning och rapportering i denna del.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN

Elina Backlund Arab
Ordförande

Magnus Johansson
Hälso- och sjukvårdsdirektör